

فراتر از خبر

از میدان جنگ تا ميز مذاکره؛ روايت دوگانه آمريکا و اسرئيل درباره ايران

فروش رام - اسرئيل

۷ دقيقه پيش

بيلبوردی برای قدردانی از دونالد ترامپ در اسرئيل با تيتز: «کوروش کبير زنده است!»

در حالی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، از دستیابی قریب‌الوقوع به یک تفاهم سیاسی با ایران خبر داده، معاون او در گفت‌وگویی با شبکه سی‌بی‌اس‌ان‌نیوز وجود اختلاف دیدگاه با نخست‌وزیر اسرئيل در برخی موارد، از جمله بر سر جنگ‌های جاری در خاورمیانه و ایران، را تأیید کرده است.

در این گزارش به بازتاب اظهارات و رویکرد مقامات آمریکایی در جامعه اسرئيل می‌پردازیم.

اختلاف‌نظر در تاکتیک یا راهبرد؟

در حالی که هنوز سرنوشت نهایی جنگ مشترک آمریکا و اسرئيل با ایران روشن نیست، نشانه‌هایی از اختلاف‌نظر و تفاوت در تاکتیک‌ها میان رهبران این دو متحد دیرین، از جمله در مورد ایران، پدیدار شده است.

جی.دی. ونس، معاون رئیس‌جمهور آمریکا، در گفت‌وگو با شبکه سی‌بی‌اس‌نیوز گفته که اسرائیل یک شریک نزدیک است، اما منافع دو کشور همیشه کاملاً هم‌سو نیست.

او تأکید کرده «ما باید روی منافع آمریکا تمرکز کنیم و هر جا این منافع از هم جدا شد، طرف مردم آمریکا را بگیریم».

ونس در پاسخ به این پرسش که آیا بنیامین نتانیاهو در قبال ایران در جنگ‌های خاورمیانه مرتکب اشتباه شده است، گفته که «او مطمئناً در برخی موارد اشتباه کرده است». او از آشکار کردن جزئیات آن خودداری کرده و افزوده که بهتر است این امر خصوصی بماند.

مشروح مصاحبه معاون دونالد ترامپ با سی‌بی‌اس‌نیوز یکشنبه پیش رو منتشر خواهد شد، اما پیش از این رسانه‌های اسرائیلی مدعی بودند که آقای ونس در تماس تلفنی با نتانیاهو به او گفته بود در مورد سقوط سریع حکومت ایران پس از شروع جنگ «زیاده از حد خوش‌بین بوده است».

معاون رئیس‌جمهور آمریکا در روزهای گذشته نیز در مصاحبه با شبکه فاکس هشدار داد که واشینگتن ممکن است به توافقی با ایران دست یابد که مورد پسند اسرائیل نباشد.

مفسران اسرائیلی این سخنان را به عنوان «واقعیتی تلخ» که باید پذیرفت تلقی کرده و می‌گویند آمریکا به دنبال توافق با تهران است، در حالی که اسرائیل همچنان به تلاش برای تغییر حکومت ایران امید بسته و رئیس تازه موساد را هم مأمور تحقق این هدف کرده است.

انتقادات داخلی از نتانیاهو

رویکرد رئیس‌جمهوری آمریکا و معاون او در این زمینه که واشینگتن منافع خود را در اولویت قرار خواهد داد، انتقادات داخلی از مدیریت نتانیاهو را برانگیخته است؛ در مقطعی که اسرائیل تا اواخر تابستان یا اوایل پاییز باید انتخابات پارلمانی خود را برگزار کند و نتانیاهو کماکان یکی از نامزدهای اصلی نخست‌وزیری است.

به‌ویژه پس از آن‌که هفته گذشته دونالد ترامپ و بنیامین نتانیاهو هر یک به نوعی تأیید کردند که مکالمه‌ای تند میان آن دو انجام شده؛ گفت‌وگویی که در آن آقای ترامپ به دلیل اصرار اسرائیل بر سر ادامه جنگ در لبنان، در حالی که رئیس‌جمهور آمریکا خواهان جلوگیری از تشدید بحران در این بخش بوده، مخاطب خود را با لحنی تند سرزنش کرد.

ناخشنودی آمریکا از حمله اسرائیل به ایران، در واکنش به موشک‌پرانی ایران، در حالی که آقای ترامپ خواهان شکیبایی اسرائیل بود، به عنوان تنش دیگری در روابط دو رهبر، به صدر اخبار رسانه‌های آمریکا و اسرائیل رسید.

منتقدان نتانیاهو، هم در رسانه‌ها و هم در میان سیاستمداران اسرائیل، می‌پرسند چرا او به گونه‌ای عمل کرده که رهبر نزدیک‌ترین متحد اسرائیل این‌گونه به اسرائیل تحکم کند و چرا نتوانسته حافظ موضع مستقل اسرائیل باشد.

آویگدور لیبرمن، نفتالی بنت، یائیر لاپید و گادی آیزنکوت، که دست‌کم سه تن از آن‌ها منتظر تصدی کرسی نخست‌وزیری هستند، به سختی از آقای نتانیاهو انتقاد کردند که اسرائیل را به جایگاه کشوری وابسته تنزل داده است.

این رویدادها بخش بزرگی از افکار عمومی و برخی از تحلیلگران اسرائیلی را به این نتیجه رسانده که کشورشان دیگر نمی‌تواند در رویارویی با «تهدیدات ایران» به حمایت آمریکا تکیه کند، بلکه باید مسیری

مستقل در پیش بگیرد. حامیان جناح راست و نتانیاهو به‌ویژه این دیدگاه را برجسته می‌کنند و تأکید دارند اسرائیل باید در برابر آمریکا بایستد، زیرا امنیت اسرائیل قابل معامله نیست.

نتایج آخرین نظرسنجی که از سوی «مؤسسه دموکراسی اسرائیل» انجام شده، نشان می‌دهد که اعتماد اسرائیلی‌ها به دونالد ترامپ دستخوش یک ریزش ملموس شده است.

تنها ۴۱ درصد از شهروندان یهودی اسرائیل اکنون فکر می‌کنند که امنیت این کشور برای آقای ترامپ در اولویت است، در حالی که این رقم دو ماه پیش ۶۴ درصد بود.

حدود ۵۸ درصد اسرائیلی‌ها هم گفته‌اند فکر می‌کنند که پایان دادن به جنگ با ایران، در شرایط فعلی و تحت فشار آمریکا، در حالی که خواسته‌های اسرائیل محقق نشده، مغایر با منافع امنیتی اسرائیل است.

البته در مقابل، در داخل آمریکا نیز نظرسنجی «مؤسسه پیو» نشان می‌دهد که ۶۰ درصد آمریکایی‌ها، به‌ویژه جوانان، نگاه منفی به اسرائیل پیدا کرده و ۵۹ درصدشان نیز گفته‌اند به نتانیاهو بی‌اعتماد هستند.

در زمینه این رویدادها، برخی از قانون‌گذاران آمریکایی گفته‌اند به نظرات رأی‌دهندگان خود توجه دارند؛ امری که باعث شده تعداد سناتورهای و نمایندگان مجلس که حامی کاهش یا قطع کمک‌های آمریکا به اسرائیل هستند افزایش یابد؛ هرچند که هنوز در اقلیت هستند.

دو رسانه آمریکایی نیز به‌تازگی مدعی شدند وزارت جنگ آمریکا هشدار نسبت به تحرکات اسرائیل برای جاسوسی از آمریکا را به «بالاترین سطح» افزایش داده است. آن‌ها ادعا کردند که جاسوسی از جمله برای آگاه شدن از جزئیات بده‌بستان آمریکا در مذاکرات با ایران بوده است؛ امری که با تکذیب «قاطع» اسرائیل و کاخ سفید روبه‌رو شد، اما انتشار آن در حالی که وزارت جنگ آن را رد نکرد، برای اسرائیلی‌ها قابل تأمل ارزیابی شد.

اسرائیل «بخشی از توافق نیست»

حال، پس از حملات نظامی سنگین روزهای گذشته آمریکا به ایران، دونالد ترامپ بار دیگر از نزدیک بودن یک توافق اولیه با تهران خبر داده؛ توافقی که قرار است مبنای مذاکراتی دوماهه برای حل بحران‌های اساسی میان ایالات متحده و جمهوری اسلامی ایران باشد.

بنیامین نتانیاهو روز ۲۱ خرداد پس از گفت‌وگوی تلفنی با ترامپ اعلام کرد اسرائیل بخشی از این توافق نیست، اما از تعهد ترامپ «قدردانی می‌کند».

به ادعای او، رئیس‌جمهور آمریکا متعهد شده که توافق نهایی شامل این موارد باشد: حذف مواد غنی‌شده و برچیدن زیرساخت‌های هسته‌ای ایران، محدود کردن برنامه موشکی ایران و پایان دادن به حمایت ایران از گروه‌های نیابتی در منطقه. نتانیاهو به مواردی اشاره کرده که اسرائیل به خاطر آن جنگ‌های یک سال اخیر در ایران را شروع کرد. معلوم نیست این موارد تا چه حد در توافق نهایی آمریکا با ایران به دست آید. در هر حال، لحن بیانیه‌اش دیپلماتیک و آرام بود.

دست‌کم دو وزیر هم‌حزبی نتانیاهو پیش‌تر مدعی بودند که اگر توافق آمریکا و ایران به مطالبات اساسی اسرائیل پاسخ ندهد، پس برای این کشور الزام‌آور نخواهد بود. جناحی در اسرائیل که راست‌گراتر از حزب حاکم لیکود است، دیدگاهی افراطی‌تر بیان می‌کند.

این در حالی است که آقای ترامپ تأکید دارد اسرائیل باید هر توافقی را که او تأیید کند بپذیرد. نیروهای چپ در اسرائیل هم که در اقلیت هستند، به نتانیاهو توصیه کرده‌اند توافق آمریکایی را بپذیرد و کاری نکنند که دچار سرنوشت برجام شود. این دسته از اسرائیلی‌ها که تحلیلگران سرشناسی از اندیشکده‌ها هم

در میان آن‌ها هستند، رویکرد نتانياهو بر ضد برجام را عامل گرفتاری‌های هشت سال اخیر اسرائیل می‌دانند.

یدیعت آحرونوت روز ۲۲ خرداد نوشت که بیانیه دفتر نخست‌وزیری اسرائیل پس از گفت‌وگوی دونالد ترامپ با نتانياهو در مورد توافقی که به‌دست آمده، به این معناست که نخست‌وزیر اسرائیل علناً با آن مخالفت نکرده است.

این روزنامه نوشته که اسرائیل هنوز امیدوار است چنین توافقی صورت نگیرد یا دست‌کم مجتبی خامنه‌ای، رهبر جدید جمهوری اسلامی، آن را تأیید نهایی نکند.

برخی روزنامه‌های اسرائیل مدعی هستند که دولت کشورشان کمابیش در جریان مذاکرات واشینگتن با تهران بوده، اما برخی دیگر دستیابی به تفاهم آمریکا و ایران را «خبری غافلگیرکننده» برای اسرائیل نامیدند.

باید منتظر ماند و دید، بر اساس گفته مشهور آقای ترامپ که «ببینیم چه می‌شود»، توافق اولیه واشینگتن و تهران و سپس توافق نهایی احتمالی، چه تأثیری بر آینده روابط آمریکا و اسرائیل خواهد گذاشت.

این مطلب بخشی از:

فراتر از خبر

بایگانی

ایران